

หน้าที่ยังมีสัปดาห์ต่อสังคมมุสลิมในภาคกลาง

นางเสาวนีย์ จิตต์หมวก

ศูนย์วิทยทรัพยากร

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาค้นคว้าตามหลักสูตรปริญญาสังคมวิทยามหาบัณฑิต

ภาควิชาสังคมวิทยาและมานุษยวิทยา

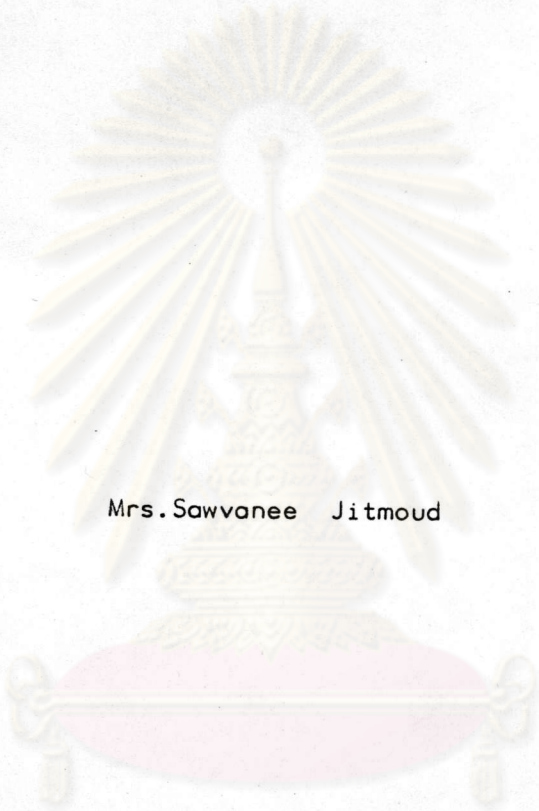
บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

พ.ศ. ๒๕๒๖

008898

18128129

FUNCTION OF MOSQUE FOR MUSLIM COMMUNITY IN CENTRAL THAILAND

Mrs. Sawvane Jitmoud

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements

for the Degree of Master of Arts

Department of Sociology and Anthropology

Graduate School

Chulalongkorn University

1984

หัวข้อวิทยานิพนธ์

หน้าที่ของมัสยิดต่อสังคมมุสลิมในภาคกลาง

โดย

นางเสาวนีย์ จิตต์หมวด

ภาควิชา

สังคมวิทยาและมานุษยวิทยา

อาจารย์ที่ปรึกษา

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.อารง สุทธาศาสตร์

บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย อนุมัติให้บัณฑิตวิทยาลัย เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญามหาบัณฑิต

.....
(รองศาสตราจารย์ ดร.สุประทีฐ ภูนาท)

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

.....
(ศาสตราจารย์ ดร.พทยา สายหู)

.....
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.อารง สุทธาศาสตร์)

.....
(รองศาสตราจารย์ ดร.สมบูรณ์ สุขสำราญ)

.....
(อาจารย์ ดร.ปกรณ์ ปรียากร)

ลิขสิทธิ์ของบัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ด้วยพระนามของพระองค์อัลลอฮ์
ผู้ทรงกรุณาปรานี ผู้ทรงเมตตาเสมอ

ข้าพระองค์ขอเริ่มกิจการด้วยพระนามของพระองค์
แท้จริงข้าพระองค์ขอความเมตตาจากพระองค์
ขอพระองค์ทรงชี้ข้าพระองค์ด้วยความเมตตา
ขอพระองค์ทรงรวมกิจการของข้าพระองค์ด้วยความเมตตา
ขอพระองค์ทรงกลัดกลายอุปสรรคต่างๆ แก่ข้าพระองค์ด้วยความเมตตา

ข้าพระองค์ขอต่อพระองค์จากทุกสิ่งทุกอย่าง
ซึ่งคลังของมันอยู่ในอำนาจของพระองค์
และขอความคุ้มครองต่อพระองค์ จากความเลวทุกอย่าง
ซึ่งคลังของมันก็อยู่ในอำนาจของพระองค์

แท้จริงข้าพระองค์ขอพิทักษ์ กิจประสงค์และกิจการทั้งปวงต่อพระองค์
ขอพระองค์ทรงดูแลแนวทางอันถูกต้องแก่ข้าพระองค์
และโปรดให้ข้าพระองค์เป็นผู้ยกย่องขอบคุณในพระองค์

มหาบริสุทธิ์ยิ่งแด่เอกองค์อัลลอฮ์

ไม่ว่าพระเจ้าอื่นใดนอกจากพระองค์

ผู้ทรงอาหาร ผู้ทรงประทาน

ผู้ทรงรอบรู้ ผู้ทรงอภัย

ผู้ทรงประติษฐานฟ้าและแผ่นดิน

ผู้ทรงไว้ซึ่งศักดิ์และเกียรติ

ขอพระองค์โปรดโปรดเกิด

หัวข้อวิทยานิพนธ์

หน้าที่ของมัสยิดก่อสร้างมุสลิมในภาคกลาง

ชื่อนิสิต

นางเสาวนีย์ จิตต์หมวก

อาจารย์ที่ปรึกษา

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.อารง สุทธาศาสตร์

ภาควิชา

สังคมวิทยาและมานุษยวิทยา

ปีการศึกษา

๒๕๒๗

บทคัดย่อ

การศึกษาวิจัยเรื่อง "หน้าที่ของมัสยิดก่อสร้างมุสลิมในภาคกลาง" เป็นการศึกษาเพื่อ
คำตอบว่า ในปัจจุบันมัสยิดยังคงทำหน้าที่ด้านศาสนา การศึกษา สังคม เศรษฐกิจและการเมือง
เหมือนรูปแบบในสมัยของท่านศาสดามุฮัมมัด (คือลฯ) หรือไม่ และชาวไทยมุสลิมมีความคาดหวังต้อง
การใหม่สยิดทำหน้าที่ในด้านใดในอนาคต

การวิจัยนี้เก็บรวบรวมข้อมูลด้วยวิธีการสัมภาษณ์ การสังเกต และการเข้าไปมีส่วนร่วม
โดยใช้มัสยิดในภาคกลางทั้งในเมืองและชนบทจำนวน ๑๐ แห่ง เป็นกลุ่มตัวอย่าง จำนวนประชากร
๗๒๐ คน ในการนี้ผู้ศึกษาได้ออกแบบสอบถาม ๒ ชุด คือ สำหรับอิหม่ามและสัปบุรุษ ทั้งนี้ได้ใช้รูปแบบ
และเนื้อหาสาระหน้าที่ของมัสยิดในด้านต่างๆ จากสมัยของท่านศาสดามุฮัมมัด (คือลฯ) เป็นหลักใหญ่
ประกอบกับหน้าที่ที่ปรากฏอยู่ในสังคมไทยมุสลิม

ผลการศึกษาสรุปได้ว่า ประการที่ ๑ มัสยิดในเมืองกับชนบททำหน้าที่ด้านศาสนา การ
ศึกษา สังคม เศรษฐกิจและการเมือง ไม่แตกต่างกันในด้านเนื้อหา ส่วนในด้านปริมาณ มีความแตก
ต่างกันเพียงด้านเศรษฐกิจด้านเดียวเท่านั้น กล่าวคือ มัสยิดในชนบททำหน้าที่มากกว่ามัสยิดในเมือง
ทั้งนี้เพราะจากกลุ่มตัวอย่าง มัสยิดในชนบทส่วนใหญ่คงค่าเงินงานเรื่องบัญชีมูล คือการเก็บ
รวบรวมและแจกจ่ายชะกาตประจำปี รวมทั้งชะกาตพิศเราะห์ ตลอดจนใช้เป็นที่พักพิงหรือใน เรื่อง
การประกอบอาชีพ ประการที่ ๒ เมื่อหน้าที่ของมัสยิดด้านต่างๆ ทั้งทางเนื้อหาและปริมาณ ไม่มี
ความแตกต่างกัน ฉะนั้น ระดับความรู้ทางศาสนา ทางสามัญ ฐานะทางเศรษฐกิจ และวัยของอิหม่าม
จึงไม่มีความสัมพันธ์กับหน้าที่ด้านต่างๆ ดังกล่าว และประการที่ ๓ ความคาดหวังใหม่สยิดทำหน้าที่

ค้ำต่าง ๆ ในอนาคตมีความสัมพันธ์กับเขตเมืองและชนบทระดับการศึกษาทางสามัญ ความเคร่งครัด ศาสนา วย และอาชีพ แต่ไม่มีความสัมพันธ์กับเพศ ระดับความรู้ทางศาสนาและฐานะทางเศรษฐกิจ ส่วนสาระที่ชาวไทยมุสลิมทั้งในเมืองและชนบทคาดหวังต้องการให้มีสิทธิมากที่สุด ๒ ประการแรก เรียงตามลำดับคือ ๑ ให้มีการสอนกุรอานและศาสนาแก่เยาวชนเป็นประจำ ๒ ให้มีการละหมาด ๕ เวลา รวมทั้งให้มีสิทธิ

ฉนั้นจึงกล่าวได้ว่า หน้าที่สำคัญของมีสิทธิส่วนใหญ่ยังคงรูปแบบมีสิทธิในสมัยทันศาสนา มุฮัมมัด (คือลา) ยกเว้นด้านเศรษฐกิจ ดังนั้นงานวิจัยจึงขอเสนอแนะให้มีสิทธิในเมืองท่าหน้าที่ ด้านเศรษฐกิจ โดยเฉพาะอย่างยิ่งการจัดตั้งบัญชีตลาดมาพิจารณาปฏิบัติอย่างจริงจัง เพราะแท้จริง ทั้งระบอบเศรษฐกิจที่มีการกระจายตัวอย่างทั่วถึง และการให้การศึกษาที่ดีและถูกต้อง โดยเฉพาะอย่างยิ่งกับเยาวชน ต่างก็เป็นพื้นฐานที่สำคัญที่สุดในการพัฒนาสังคมและประเทศชาติ และท้ายสุดการ ไปร่วมละหมาดพร้อมกันที่มีสิทธิ ย่อมก่อให้เกิดผลดีติดตามมานับประการ

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

Thesis Title   Function of Mosque for Muslim Community in
Central Thailand

Name   Mrs. Sawvanee Jitmoud

Thesis Advisor   Assistance Professor Arong Suthasart, Ph.D.

Department   Sociology and Anthropology

Academic Year   1984

ABSTRACT

Since the inception of the Islamic state in Medina, Arabia, over 1400 years ago, the mosque, as Islamic center, has always been the heart of the Muslim community. While serving as a place of worship, the mosque has also become the most important Islamic institution which serves the educational, economic, political and social needs of the Muslim community.

The purposes of this study were to :

1. determine whether significant differences exist between the prescribed functions of the mosque in contemporary central Thailand and the prescribed functions during the period of the Prophet Muhammad (peace be upon him);
2. determine whether the differences in the qualities of the Imam affect the performance of the prescribed functions of the mosque; and
3. perceive the expectations held by Muslims in central Thailand regarding the prescribed functions of the mosque in the future.

1

The rationale of the study was that effectiveness in fulfilling the functions of the mosque as prescribed by the Prophet Muhammad (peace be upon him) would help in better serving the Muslims within the community.

Data were collected through the following methods: personal interviews; observation; and participation in Islamic activities offered at the mosque in central Thailand. Three hundred and twenty Muslims living in central Thailand were interviewed and served as the population of the study. In collecting the data, two sets of questionnaires were developed -- one for the Imam and one for the general members of the mosque.

The outcome of the study was summarized as follows:

1. There is no significant difference in principle of duties performed through mosques both in town and in up-country regions in relation to religious, educational, social, economic, and political functions. The only significant difference is in quantity due to economic conditions, i.e. mosques in up-country regions have more duties and activities than those in town. According to research findings, most mosques in up-country regions operate their functions as in the case of Baitulman, i.e. collection and distribution of yearly Zakat, including Zakat-ul-Fitr, as well as utilization as a place of meeting for discussion on occupation.

2. As there is no difference in principle and quantity, with the exception of that due to economic conditions as affecting quantity, levels of religious and general knowledge, economic status, and age of the Imam are therefore not related to the various functions of the mosques as referred to earlier.

3. The expectation for future functions of the mosque was examined in relation to mosques in town and up-country regions, as according to the general educational level, religious devotion, age, and occupation of communal dependents. However, no relationship existed between the degree of knowledge and economic status held by the Imam and the fulfillment of the functions of the mosque. Most Muslims in central Thailand expected the mosque's functions to be: teaching of Qur'an and general Islamic studies to the Muslim youth on a regular basis; and establishing five-time daily prayers regularly.

Based upon the results of the study, the following conclusions were made:

1. Most mosques still maintain their functions as prescribed and practiced in the period of the Prophet Muhammad (peace be upon him).

2. There was no significant statistical difference concerning the performance of the mosque's functions, except as related to economic conditions.

The results of this study were expected to be useful, especially to the Imams and leader at various levels in Thai Muslim communities who were responsible in maintaining the teaching and practice of Islam as ordained by Allah and His Prophet Muhammad (peace be upon him). In fact, an emphasis upon implementation of the Islamic standards could result in the growth and development not only in Thai Muslim communities, but in Thai society at large.

กติกกรมประกาศ

วิทยานิพนธ์นี้สำเร็จลงด้วยพระมหากรุณาธิคุณของพระผู้เป็นเจ้า อัลลอฮ์ (ซุบฮัน) ทั้งนี้จากการช่วยขอพรต่อพระองค์ของคุณแม่เอง รุจีระอัมพร คุณทองประเสริฐ - คุณแม่และเอี้ยกผู้ช่วยศาสตราจารย์สมัย จิตต์หมวด และญาติพี่น้อง จึงทำให้ข้าพเจ้าได้รับทั้งกำลังใจ ความกรุณาช่วยเหลือจากบรรดาคุณอาจารย์ ญาติพี่น้องและเพื่อนๆ หลายท่าน ด้วยความซาบซึ้งยิ่ง

ข้าพเจ้าจึงขอกราบขอบพระคุณ (ซู่โกร) ต่อพระองค์ และขอขอบพระคุณทุกท่านไว้ ณ ที่นี้ ทั้งผู้ที่กล่าวนามและไม่กล่าวนาม คือ ทั้งผู้ให้สัมภาษณ์ ผู้นำทาง ผู้ให้ที่พักอาศัย และผู้ช่วยเหลือในต่างต่างๆ โดยเฉพาะอย่างยิ่ง ขอขอบพระคุณศาสตราจารย์ ดร.พิทยา สายหู ประธานกรรมการสอบวิทยานิพนธ์ ที่กรุณาให้กำลังใจด้วยความเข้าใจที่เสมอมา ตลอดจนกรุณาให้คำแนะนำที่เป็นประโยชน์ยิ่งในการปรับปรุงแก้ไขวิทยานิพนธ์นี้ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.อารง สุทธาสาสน์ อาจารย์ที่ปรึกษา ที่กรุณาสนับสนุนการศึกษาและการทำวิทยานิพนธ์นี้ด้วยการช่วยกำหนดทิศทาง และปรับปรุงแก้ไขตลอดจนเป็นผู้ให้ความรู้ในการทำวิจัย รองศาสตราจารย์ ดร.สมบุญ สุขสำราญ และ ดร.ปกรณ์ ปรียากร อาจารย์คณะกรรมการ ซึ่งช่วยให้ข้อเสนอแนะในการปรับปรุงแก้ไขและให้กำลังใจเสมือนญาติ อาจารย์วิมล เตากล่ำ อาจารย์ไพรัตน์ วงษ์นาม ซึ่งช่วยให้คำแนะนำแก้ไขการเขียนโปรแกรม S P S S และการตีความทางสถิติ ร.ต.มานิตย์ ขวานเพชร ซึ่งช่วยในการพิมพ์งานศึกษาวิจัยนี้มาโดยตลอด

และสุดท้ายขอขอบพระคุณมูลนิธิ ดร.วิศิษฐ์ ประจวบเหมาะ ที่กรุณาให้ทุนสนับสนุนในการทำวิทยานิพนธ์ และกองทุนสง่ารุจีระอัมพรซึ่งให้ทุนในการพิมพ์วิทยานิพนธ์นี้ออกเผยแพร่

หากผลการศึกษานี้จะเป็นประโยชน์ในการศึกษาก็ดี หรือจะใช้เป็นแนวทางในการนำไปปฏิบัติหรือปรับปรุงแก้ไขหน้าที่ต่างๆ ของมีสติก็ดี ขอมอบความดีนี้แด่เจ้าของทุกทั้งสองและแก่ทุกท่านที่มีส่วนเกี่ยวข้องในการทำวิทยานิพนธ์นี้ ทั้งผู้ที่ได้กล่าวนามไว้ข้างต้น และผู้ที่ไม่ได้กล่าวนาม และขอให้เป็นการภาวนาใจของ ค.ช.ภักดี จิตต์หมวด ซึ่งมีส่วนช่วยและได้รับความลำบากในการทำงานครั้งนี้ด้วย และท้ายสุดขอพระองค์อัลลอฮ์ (ซุบฮัน) จงโปรดคอบแทนความดีอันจะพึงมีแก่คุณพ่อสง่า รุจีระอัมพร ผู้ล่วงลับ

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย.....	ฉ
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ.....	ช
กิตติกรรมประกาศ.....	ญ
สารบัญตาราง.....	ฎ
คำอธิบายสัญลักษณ์และคำย่อ.....	ฅ
บทที่	
๑. บทนำ.....	๑
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา.....	๑
จุดมุ่งหมายของการวิจัย.....	๔
สมมุติฐานในการวิจัย.....	๔
ตัวแปรในการวิจัย.....	๑๑
แนวความคิดและทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับการวิจัย.....	๑๖
งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	๒๒
๒. ระเบียบวิธีวิจัย.....	๒๒
การเก็บรวบรวมข้อมูล.....	๒๒
การวางแผนวิเคราะห์และตีความข้อมูล.....	๒๔
วิธีวิจัย.....	๒๔
ขั้นตอนและระยะเวลาในการดำเนินงาน.....	๒๔
ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ.....	๒๕

๓. มุสลิมในประเทศไทย.....	๒๖
มุสลิมกับอิสลาม.....	๒๖
การเข้ามาของอิสลามในประเทศไทย.....	๒๗
การตั้งถิ่นฐานของชาวไทยมุสลิม.....	๓๑
ชาวไทยมุสลิมในภาคกลาง.....	๓๑
สถาบันพระมหากษัตริย์กับชาวไทยมุสลิม.....	๓๓
๔. มัสยิดและอิหม่าม.....	๓๔
ความหมายของมัสยิด.....	๓๔
บทบัญญัติเกี่ยวกับมัสยิดที่ปรากฏในพระมหาคัมภีร์อัล-กุรอาน.....	๓๗
วาระและจริวัตรของทานศาสนามุฮัมมัด (ที่อลา) เกี่ยวกับมัสยิด.....	๔๐
มัสยิดที่สำคัญในประวัติศาสตร์.....	๔๓
มคติและข้อเสนอแนะในเรื่องมัสยิดขององค์การรอปิฎาะ.....	๔๖
มัสยิดในประเทศไทย.....	๕๐
อิหม่าม.....	๕๓
คัมภีร์อัล-กุรอานที่กล่าวถึงอิหม่าม.....	๕๕
หะดีษที่กล่าวถึงอิหม่าม.....	๕๕
คุณสมบัติของผู้ที่จะเป็นอิหม่าม.....	๕๖
การคัดเลือกอิหม่าม คอเต็บและนักเผยแพร่ศาสนา.....	๕๘
อิหม่ามและมัสยิดในประเทศไทย.....	๖๐
๕. ข้อมูลพื้นฐาน.....	๖๔
มัสยิด.....	๖๔
อิหม่าม.....	๖๕
แบบสอบถาม.....	๘๕

บทที่

๖. หน้าที่ของมัสยิด.....๑๐๓
 วิเคราะห์และตีความการทำหน้าที่ของมัสยิด และความสัมพันธ์ระหว่างหน้าที่ของ
 มัสยิดกับคุณลักษณะของอิหม่าม.....๑๐๓
 ปัญหาของมัสยิดในเมืองและในชนบท.....๑๒๑
 ความภาคภูมิใจ.....๑๒๒

๗. ความคาดหวังในหน้าที่ของมัสยิดในอนาคต.....๑๒๔

๘. บทสรุป ปัญหา และข้อเสนอแนะ.....๑๔๔
 บทสรุป.....๑๔๔
 ผลการวิจัยกับแนวความคิดและทฤษฎี.....๑๔๒
 ปัญหาและอุปสรรค.....๑๔๔
 ข้อเสนอแนะ.....๑๔๔

บรรณานุกรม.....๑๕๖

ภาคผนวก.....๑๖๓

ก. แบบสอบถาม.....๑๖๔
 ข. ตารางข้อมูลพื้นฐาน.....๑๖๒
 ค. ศัพท์.....๑๖๔

ง. พระราชกฤษฎีกาว่าด้วยกาสร่างธรรมนูญฉบับใหม่ฝ่ายอิสลาม พุทธศักราช ๒๔๘๘.....๑๔๓
 จ. พระราชบัญญัติมัสยิดอิสลาม พ.ศ. ๒๔๙๐.....๑๔๖
 ฉ. ระเบียบการแต่งตั้งถอดถอนกรรมการอิสลามประจำมัสยิด พ.ศ. ๒๕๔๒.....๑๔๔
 ช. แผนภูมิแสดงการจัดระบบชะกาด (บัยตุลมาล).....๑๕๖

ประวัติผู้เขียน.....๑๔๔

สารบัญตาราง

ตารางที่	หน้า
๑ แสดงความสัมพันธ์ระหว่างมุสลิมในเมืองและมุสลิมในชนบท กับบุคคลที่เคารพนับถือมากที่สุด.....	๑๕
๒ แสดงความสัมพันธ์ระหว่างมุสลิมในเมืองและในชนบท กับตำแหน่งของบุคคลที่ไปปรึกษา.....	๔๓
๓ แสดงคะแนนรวมและอัตราส่วนร้อยละ ในการทำหน้าที่ในด้านเนื้อหาของกลุ่มตัวอย่างมัสยิดในเมือง.....	๑๐๕
๔ แสดงคะแนนรวมและอัตราส่วนร้อยละ ในการทำหน้าที่ด้านเนื้อหาของกลุ่มตัวอย่างมัสยิดในชนบท.....	๑๐๖
๕ แสดงผลจำนวนรวมและอัตราร้อยละ การทำหน้าที่ของมัสยิดในเมืองและชนบท โดยจำแนกตามหน้าที่ด้านศาสนา การศึกษา สังคม เศรษฐกิจและการเมือง.....	๑๐๗
๖ แสดงความแตกต่างการทำหน้าที่ด้านต่างๆ ในด้านเนื้อหาของมัสยิดในเมืองเปรียบเทียบกับในชนบท.....	๑๐๘
๗ แสดงการเปรียบเทียบการทำหน้าที่ด้านต่างๆ ของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามมัสยิดในเมืองกับในชนบท.....	๑๐๙
๘ แสดงอันดับที่ของหน้าที่ด้านต่างๆ เปรียบเทียบระหว่างมัสยิดในเมืองกับในชนบท.....	๑๑๑
๙ แสดงความแตกต่างในอัตราร้อยละในการทำหน้าที่ด้านต่างๆ ในทางปริมาณของมัสยิดในเมืองเปรียบเทียบกับในชนบท.....	๑๑๒
๑๐ แสดงความแตกต่างในอัตราร้อยละในการทำหน้าที่ด้านต่างๆ ทางปริมาณของมัสยิดในเมืองเปรียบเทียบกับในชนบท.....	๑๑๓

๑๑ แสดงการทดสอบความแตกต่างของความสัมพันธ์ ระหว่างกลุ่มมัสยิดที่มีอิหม่าม มีฐานะทางเศรษฐกิจต่างกันกับการทำหน้าที่ด้านต่างๆ ของมัสยิด.....๑๑๕

๑๒ แสดงการทดสอบความแตกต่างของความสัมพันธ์ระหว่างกลุ่มมัสยิดที่มีอิหม่าม มีระดับความรู้ทางศาสนาต่างกันกับการทำหน้าที่ด้านต่างๆ ของมัสยิด.....๑๑๖

๑๓ แสดงการทดสอบความแตกต่างของความสัมพันธ์ระหว่างกลุ่มมัสยิดที่มีอิหม่าม มีระดับความรู้ทางสามัญแตกต่างกันกับการทำหน้าที่ด้านต่างๆ ของมัสยิด.....๑๑๗

๑๔ แสดงความสัมพันธ์และอัตราส่วนร้อยละ ระหว่างมุสลิมในเมืองและในชนบทกับระดับความพอใจในหน้าที่ของมัสยิดในปัจจุบัน ๑๑๘

๑๕ แสดงความสัมพันธ์และอัตราส่วนร้อยละ ระหว่างเพศกับระดับความพอใจในหน้าที่ของมัสยิดในปัจจุบัน ๑๒๐

๑๖ แสดงร้อยละเปรียบเทียบความคาดหวัง ในมัสยิดทำหน้าที่ในแต่ละข้อของมุสลิม ในเมืองและในชนบท ๑๒๔

๑๗ แสดงอันดับที่และร้อยละของความคาดหวังในมัสยิดทำหน้าที่ด้านต่างๆ ในอนาคต...๑๓๑

๑๘ แสดงอันดับที่และร้อยละของความคาดหวังในมัสยิดทำหน้าที่ด้านต่างๆ ในอนาคต จากคำถามว่าต้องการข้อใดมากที่สุด ๑๓๒

๑๙ แสดงอันดับที่และร้อยละของความคาดหวังในมัสยิดทำหน้าที่ในอนาคต เพื่อแยกเปรียบเทียบดูความแตกต่างระหว่างมุสลิมในเมืองกับในชนบท ๑๓๔

๒๐ เปรียบเทียบคะแนนรวมและอัตราร้อยละของความคาดหวัง ในหน้าที่ของมัสยิดของมุสลิมในเมืองและในชนบท ๑๓๕

๒๑ แสดงความสัมพันธ์และอัตราส่วนร้อยละ ระหว่างชาวไทยมุสลิมในเมืองและในชนบท ต่อความคาดหวังในหน้าที่ของมัสยิดในอนาคต ๑๔๐

๒๒ แสดงความสัมพันธ์ระหว่างเพศกับความคาดหวังต่อหน้าที่ของมัสยิดในอนาคต ๑๔๑

๒๓	แสดงความสัมพันธ์ระหว่างวัยกับความคาดหวัง.....	๑๔๒
๒๔	แสดงความสัมพันธ์ระหว่างระดับความรู้ทางศาสนากับความคาดหวัง.....	๑๔๓
๒๕	แสดงความสัมพันธ์ระหว่างระดับการศึกษาสามัญกับความคาดหวัง.....	๑๔๔
๒๖	แสดงความสัมพันธ์ระหว่างอาชีพกับความคาดหวัง.....	๑๔๕
๒๗	แสดงความสัมพันธ์ระหว่างฐานะทางเศรษฐกิจกับความคาดหวัง.....	๑๔๖
๒๘	แสดงความสัมพันธ์ระหว่างความเคร่งศาสนากับความคาดหวัง.....	๑๔๗
๒๙	แสดงจำนวนและอัตราส่วนร้อยละของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามสถานภาพ.....	๑๕๒
๓๐	แสดงจำนวนและอัตราส่วนร้อยละของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามเพศ.....	๑๕๒
๓๑	แสดงจำนวนและอัตราส่วนร้อยละของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามวัย.....	๑๕๒
๓๒	แสดงจำนวนและอัตราส่วนร้อยละของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามระดับการศึกษาทางศาสนา.....	๑๕๒
๓๓	แสดงจำนวนและอัตราส่วนร้อยละของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามระดับการศึกษาทางสามัญ.....	๑๕๓
๓๔	แสดงจำนวนและอัตราส่วนร้อยละของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามอาชีพ.....	๑๕๓
๓๕	แสดงจำนวนและอัตราส่วนร้อยละของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามฐานะ.....	๑๕๔
๓๖	แสดงจำนวนและอัตราส่วนร้อยละของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามความเคร่งศาสนา.....	๑๕๔
๓๗	แสดงจำนวนและอัตราส่วนร้อยละของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามบุคคลที่ไปปรึกษา.....	๑๕๔
๓๘	แสดงจำนวนและอัตราส่วนร้อยละของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามบุคคลที่ให้ความเคารพมากที่สุด.....	๑๕๖
๓๙	แสดงจำนวนและอัตราส่วนร้อยละของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามผู้แสดงศุภะอยู่เป็นประจำในวันศุกร์.....	๑๕๖

ตารางที่

หน้า

๔๐ แสดงจำนวนและอัตราส่วนร้อยละของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามความพอใจที่มีต่อการ
ทำหน้าที่ของมสยติในปัจจุบัน.....๑๖๖

๔๑ แสดงจำนวนและอัตราส่วนร้อยละของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามความคาดหวังใหม่มสยติ
ทำหน้าที่ในอนาคต.....๑๖๖

๔๒ แสดงจำนวนและอัตราส่วนร้อยละของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามความพอใจที่มีต่อคณะ
คณะฯ.....๑๖๘

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

คำอธิบายสัญลักษณ์และคำขอ

- ไตอักษร เช่น ฮ หมายถึงเวลาอันไพเราะเสด็จถึงหนึ่ง
- ชูป้า คือคำขอของ ชูปหานะฐวะตะอาลา หมายความว่ามหาวิสุทธิสุทฺถรงไวซึ่งความสูงสุด เป็นคำที่ใช้กล่าวหลังกล่าวพระนามของพระผู้เป็นเจ้า อลลอส (ชูป้า)
- ร.ค. คือคำขอของ รอกิยัลลอสันชู หมายความว่าขออัลลอสู่ไทฺรงแต่ความเมตตาแก่ท่าน เป็นคำที่ใช้กล่าวหลังกล่าวนามของสาวกหรือบุคคลสำคัญสมัยทศานศาสนาซันนัต (คือลา)
- คือลา คือคำขอของ คือลลอลลอสู่ละลียะซัลลัม หมายความว่าขอความสุขสันติจากพระองค์ อัลลอสู่จงมีแก่ทศานศาสนาซันนัต

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย